

## Szczegółowy opis zajęć (KARTA PRZEDMIOTU)

### ZINTEGROWANE MODUŁY PROJEKTOWANIA KONSERWATORSKIEGO SSII/1\*\*R<sup>1</sup>

|                                                              |                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa zajęć:                                                 | <b>MODUŁ 1: ARCHEOLOGIA I TEORIA KONSERWATORSTWA</b>                                                  |
| Kod zajęć:                                                   | <b>RAr-A-SSII-I-M1:AtK</b>                                                                            |
| Nazwa zajęć:                                                 | <b>MODUŁY OBIERALNE<sup>2</sup>:</b>                                                                  |
|                                                              | <b>MODUŁ A/1: PROJEKTOWANIE KONSERWATORSKIE: PROJEKTOWANIE W KONTEKŚCIE KULTUROWYM</b>                |
|                                                              | <b>MODUŁ B/1: PROJEKTOWANIE KONSERWATORSKIE: ADAPTACJA I MODERNIZACJA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH</b>        |
| Kod zajęć:                                                   | <b>RAr-A-SSII-I-Mo1:PK</b>                                                                            |
| Przynależność do grupy zajęć:                                | <b>A. PROJEKTOWANIE / A2. PROJEKTOWANIE KONSERWATORSKIE</b>                                           |
| Rodzaj zajęć:                                                | <del>podstawowy / kierunkowy / ogólny / specjalnościowy*</del><br><del>obowiązkowy / obieralny*</del> |
| Kierunek studiów:                                            | <b>ARCHITEKTURA</b>                                                                                   |
| Poziom studiów:                                              | <del>studia drugiego stopnia / studia drugiego stopnia*</del>                                         |
| Profil studiów:                                              | <del>ogólnoakademicki / praktyczny*</del>                                                             |
| Forma studiów:                                               | <del>stacjonarne / niestacjonarne*</del>                                                              |
| Specjalność (specjalizacja):                                 |                                                                                                       |
| Rok studiów:                                                 | <b>pierwszy</b>                                                                                       |
| Semestr studiów:                                             | <b>2</b>                                                                                              |
| Formy prowadzenia zajęć, wraz z liczbą godzin dydaktycznych: | Wykłady – 30 h<br>Seminarium – 5h<br>Projekt – 60 h                                                   |

Język/i, w którym/ch prowadzone są zajęcia: **polski**

Liczba punktów ECTS (zgodnie z programem studiów): **7 (2+5)**

\* – pozostawić właściwe

#### 1. Założenia przedmiotu:

Przedmiot zakłada przekazanie wiadomości oraz umiejętności praktycznych z zakresu adaptacji i modernizacji obiektów zabytkowych oraz projektowania w kontekście kulturowym.

#### 2. Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do form prowadzenia zajęć oraz sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

| symbol                | zakładane efekty uczenia się<br><i>student, który zaliczył zajęcia:</i>                                                                                                                      | formy prowadzenia<br>zajęć | sposoby<br>weryfikacji<br>i oceny efektu<br>uczenia się |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------------------------------------------|
| Wiedza: zna i rozumie |                                                                                                                                                                                              |                            |                                                         |
| E2A_Wo2               | szczegółową problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki w zakresie rozwiązywania złożonych problemów projektowych                                                                      | Wykład<br>Seminarium       | Egzamin pisemny<br>Dyskusja na zajęciach                |
| E2A_Wo10              | problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki w kontekście wielobranżowego charakteru projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz potrzebę współpracy z innymi specjalistami | Wykład<br>Seminarium       | Egzamin pisemny<br>Dyskusja na zajęciach                |
| E2A_Wo11              | zasady gromadzenia informacji i ich interpretacji w ramach przygotowywania koncepcji projektowej                                                                                             | Wykład<br>Seminarium       | Egzamin pisemny<br>Dyskusja na zajęciach                |

<sup>1</sup> \*\*R – dwa moduły (przedmioty) objęte podwójnym rygiorem zaliczenia przez studenta - tzn. muszą być zaliczone obydwa razem oraz w danym semestrze, w którym występują w programie studiów.

<sup>2</sup> MODUŁY OBIERALNE – określane w programie jako: Moduł A/sem lub Moduł B/sem; w skrócie w karcie przedmiotu Mo.

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                               |                                                                                        |
|--------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| E2A_A.W7                             | podstawowe metody i techniki konserwacji, modernizacji i uzupełniania zabytkowych struktur                                                                                                                                                                                            | <b>Wykład<br/>Seminarium</b>  | <b>Egzamin pisemny<br/>Dyskusja na zajęciach</b>                                       |
| E2A_A.W8                             | interdyscyplinarny charakter projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz potrzebę integracji wiedzy z innych dziedzin, a także jej zastosowania w procesie projektowania we współpracy ze specjalistami z tych dziedzin                                                   |                               | <b>Egzamin pisemny<br/>Dyskusja na zajęciach</b>                                       |
| Umiejętności: potrafi                |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                               |                                                                                        |
| E2A_Uo1                              | wykorzystać interdyscyplinarną wiedzę i umiejętności zdobyte w trakcie studiów w celu zaprojektowania złożonego obiektu architektonicznego lub zespołu urbanistycznego spełniającego wymogi estetyczne i techniczne, kreując i przekształcając przestrzeń i nadając jej nowe wartości | <b>Projekt<br/>Seminarium</b> | <b>przeglądy projektów<br/>aktywność na zajęciach<br/>Kluczury<br/>Oddanie końcowe</b> |
| E2A_Uo2                              | wykorzystać interdyscyplinarną wiedzę i umiejętności zdobyte w trakcie studiów w celu zaprojektowania złożonego obiektu architektonicznego lub zespołu urbanistycznego spełniającego wymogi estetyczne i techniczne, kreując i przekształcając przestrzeń i nadając jej nowe wartości | <b>Projekt<br/>Seminarium</b> | <b>przeglądy projektów<br/>aktywność na zajęciach<br/>Kluczury<br/>Oddanie końcowe</b> |
| E2A_Uo5                              | organizować pracę z uwzględnieniem wszystkich faz pracy nad koncepcją projektową                                                                                                                                                                                                      | <b>Projekt<br/>Seminarium</b> | <b>przeglądy projektów<br/>Kluczury</b>                                                |
| E2A_A.U6                             | opracować konserwatorską koncepcję projektową przekształceń struktury architektoniczno-urbanistycznej o wartościach kulturowych z uwzględnieniem ochrony tych wartości oraz właściwych metod i technik, zgodnie z przyjętym programem uwzględniającym aspekty pozatechniczne          | <b>Projekt</b>                | <b>przeglądy projektów<br/>Korekta indywidualna lub zespołowa,<br/>Oddanie końcowe</b> |
| E2A_A.U7                             | dokonać krytycznej analizy i oceny projektu i sposobu jego realizacji w zakresie modernizacji i uzupełnień struktur architektoniczno-urbanistycznych o wartościach kulturowych                                                                                                        | <b>Projekt<br/>Seminarium</b> | <b>przeglądy projektów<br/>Kluczury<br/>aktywność na zajęciach</b>                     |
| E2A_A.U14                            | wykonać dokumentację architektoniczno-budowlaną w odpowiednich skalach w nawiązaniu do koncepcyjnego projektu architektonicznego                                                                                                                                                      | <b>Projekt</b>                | <b>przeglądy projektów<br/>Kluczury<br/>Oddanie końcowe</b>                            |
| Kompetencje społeczne: jest gotów do |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                               |                                                                                        |
| E2A_So3                              | brania odpowiedzialności za wartości humanistyczne, społeczne, kulturowe, architektoniczne i urbanistyczne w ochronie środowiska i dziedzictwa kulturowego                                                                                                                            | <b>Projekt<br/>Seminarium</b> | <b>przeglądy projektów<br/>Prezentacje indywidualne</b>                                |
| E2A_A.S4                             | brania odpowiedzialności za kształtowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, w tym za zachowanie dziedzictwa regionu, kraju i Europy                                                                                                                                 | <b>Projekt<br/>Seminarium</b> | <b>przeglądy projektów<br/>Prezentacje indywidualne</b>                                |

|     |     |  |  |
|-----|-----|--|--|
| ... | ... |  |  |
|-----|-----|--|--|

3.

3. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (zgodnie z programem studiów):

Przedmiot zakłada przekazanie wiadomości oraz umiejętności praktycznych z zakresu adaptacji i modernizacji obiektów zabytkowych oraz projektowania w kontekście kulturowym.

Przedmiot zakłada: przekazanie podstawowych wiadomości z zakresu archeologii jako elementu badań ochrony dziedzictwa kulturowego. Kurs obejmuje ponadto zaawansowane metody i techniki badań w zakresie dziedzictwa kulturowego i jego ochrony i reprezentacji, takie jak: H-BIM, Photo-modelling, modelowanie 3D, fotogrametria, badanie termowizyjne, i inne badania z wykorzystaniem nieinwazyjnych narzędzi cyfrowych.

- przekazanie wiadomości z zakresu głównych teorii konserwatorskich założeń, kształtowanie się podejść i metod konserwatorskich w ujęciu historycznym. Współczesna teoria konserwacji, adaptacji oraz wytyczne w świetle dokumentów UNESCO i ICOMOS oraz przykłady postępowania.

4. Opis sposobu wyznaczania punktów ECTS:

| Forma aktywności                                          | Liczba godzin / punktów ECTS    |
|-----------------------------------------------------------|---------------------------------|
| Liczba godzin zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia | M1: 30h/ 2ECTS<br>Mo: 65h/5ECTS |
| Praca własna studenta M1                                  | 30h                             |
| Praca własna studenta Mo                                  | 85h                             |
| Praca własna studenta n*                                  |                                 |
| Inne**                                                    |                                 |
| <b>Suma godzin</b>                                        | <b>180 h</b>                    |
| <b>Liczba punktów ECTS przypisana do zajęć</b>            | <b>7</b>                        |

5.

Objaśnienia:

\* – praca własna studenta, należy wymienić formy aktywności, np. przygotowanie do zajęć, interpretacja wyników, opracowanie raportu z zajęć, przygotowanie do egzaminu, zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania itp.

\*\* – inne np. dodatkowe godziny zajęć

5. Wskaźniki sumaryczne:

- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów:

**M1: 30h wykład = 2 ECTS; Mo – 60h projekt + 5h seminarium = 7 ECTS**

- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach związanych z prowadzoną w Politechnice Śląskiej działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim: j.w.
- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne – w przypadku studiów o profilu praktycznym:
- liczba godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Śląskiej jako podstawowym miejscu pracy:

6. Osoby prowadzące poszczególne formy zajęć (imię, nazwisko, stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki, tytuł profesora):

Moduł M1: Prowadzący przedmiot **M. Żmudzinska-Nowak, dr hab. inż. arch, prof. PŚ**

prowadzący: prof. A. Pelliccio, dr T. Adamczyk-Bomersbach, dr M. Krause, mgr M. Wałek

Moduły obieralne Mo:

Moduł A 1: Prowadzący przedmiot **M. Żmudzinska-Nowak, dr hab. inż. arch, prof. PŚ**

prowadzący: prof. A. Pelliccio, dr J. Swoszowska, dr W. Rdzawska-Augustin, dr R. Nakonieczny, dr R. Winnicki, dr M. Krause, mgr M. Wałek

Moduł B 1: Prowadzący przedmiot **T. Adamczyk-Bomersbach dr inż. arch.**

prowadzący: dr J. Swoszowska, dr M. Malzecher, dr M. Krause, dr R. Nakonieczny, dr R. Winnicki,

7. Szczegółowy opis form prowadzenia zajęć:

- szczegółowe treści programowe:

### **WYKŁADY (Moduł M1)**

#### **Problematyka wykładów:**

- Teoria konserwacji (podstawowe pojęcia i ich zastosowanie)
- Teoria konserwacji w rozwoju historycznym
- Konserwacja i ochrona w świetle dokumentów prawnych i strategicznych
- Proces konserwatorski - badania (wstępne omówienie całości procesu)
- Archeologia - zakres pojęć, metody, techniki, narzędzia
- Badania architektoniczne, dokumentacja i reprezentacja w badaniach konserwatorskich - w rozwoju historycznym (badania archiwalne, historyczne, pomiarowe)
- Badania architektoniczne, dokumentacja i reprezentacja w badaniach konserwatorskich - narzędzia cyfrowe
- Badania archeologiczne w procesie konserwatorskim
- Badania strukturalne, fizykalne, stratygrafia w konserwacji i archeologii (metody niszczące: odkrywki, sondáže, analizy próbek,) badania laboratoryjne: fizyko-chemiczne, petrografia, badania biologiczne, inne.)
- Badania strukturalne i stratygrafia w konserwacji i archeologii (metody nieniszczące: termografia, georadar, reflektografia UV, IR, radiografia, spektrografia, laserowe skanowanie i tomografia, inne )
- Modelowanie i bazy danych w procesie konserwatorskim (H-BIM, modelowanie 3D, fotogrametria)
- Badania i analizy kontekstu w procesie projektowym
- Wnioski konserwatorskie i waloryzacja, podejścia konserwatorskie
- Wytyczne konserwatorskie, formy ochrony prawnej,
- Badania i dokumentacja konserwatorska w procesie projektowym - realizacja projektu

- stosowane metody kształcenia, w tym metody i techniki kształcenia na odległość:

Wykłady w postaci prezentacji autorskich prowadzącego. Możliwe zastosowanie narzędzi zdalnego nauczania (platformy komunikacji , PZE)

- forma i kryteria zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

Warunkiem zaliczenia jest pozytywnie zdany egzamin końcowy

- organizacja zajęć oraz zasady udziału w zajęciach, ze wskazaniem czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa,

Organizacja zajęć i forma uczestnictwa wg. Regulaminu Studiów w PŚ

2) opis pozostałych form prowadzenia zajęć:

### **MODUŁY Mo:**

#### **Moduł A1**

1)

#### **SEMINARIUM:**

W ramach seminarium studenci zapoznają się z terenem opracowania: wizja lokalna, wykład wprowadzający, inwentaryzacja fotograficzna. Przewiduje się także wspólną dyskusję uwarunkowań projektu

2)

#### **PROJEKT:**

Celem realizacji tematu jest projekt zagospodarowania zadanej działki w istniejącym otoczeniu historycznym. Przedmiotem zadania jest projekt obiektu/zespół obiektów wraz z otoczeniem. Opracowanie poprzedzone jest wykonaniem szczegółowych badań i analiz przedprojektowych.

Zakłada się wykonanie koncepcji ilustrujących relację nowo projektowanego zagospodarowania (obiektu/zespołu) do istniejącego otoczenia.

Wykonanie obejmuje następujące etapy:

Etap I:

- zbieranie materiałów, inwentaryzacja fotograficzna,
- analizy przedprojektowe (historyczne, urbanistyczne, architektoniczne, analiza dok. planistycznych)
- formułowanie wniosków i wytycznych projektowych

- przygotowanie alternatywnych rozwiązań (scenariuszy)
- prezentacja I etapu pracy, przegląd i ocena przejściowa,

Etap II:

- wykonanie koncepcji projektowej w oparciu o wybrany wariant rozwiązania.
- zagospodarowanie terenu (1:500)
- zakres opracowania: rzuty i przekroje obiektu wraz z kontekstem (1:250, 1:200)
- wybrane fragmenty w innych skalach (zależnie od tematu opracowania), widoki, sylwety,
- oddanie prezentacja i ocena

szczegółowe treści programowe:

### **Moduł B1**

#### **1) SEMINARIUM**

W ramach seminarium studenci zapoznają się z terenem opracowania: wizja lokalna, wykład wprowadzający, inwentaryzacja fotograficzna. Przewiduje się także wspólną dyskusję uwarunkowań projektu

#### **2) PROJEKT**

Projekt obejmuje badania historyczno-architektoniczne oraz projekt architektoniczny konserwacji wraz z elementami modernizacji obiektu.

Materiały oraz inwentaryzację architektoniczną obiektu zabytkowego student pobiera od prowadzących lub przynosi własne materiały do akceptacji przez prowadzącego.

- Wprowadzenie - omówienie tematyki i programu zajęć oraz warunków zaliczenia
- Omówienie tematów i zakresu projektu
- Zatwierdzenie wybranego tematu pracy i wstępne określenie zakresu
- Poznanie zespołu zabudowy historycznej - zajęcia w terenie
- badania „in situ” (dokumentacja fotograficzna, rysunkowa, inwentaryzacja)
- badania literaturowe: historyczne - archiwalne: materiały źródłowe ikonograficzne, kartograficzne, tekstowe (kwerenda: archiwa, biblioteki, muzea i in.)
- Analiza walorów historycznych i artystycznych, stanu zachowania i in. zespołu obiektów zabytkowych na podstawie zgromadzonej i zweryfikowanej przez studenta dokumentacji
- Analiza urbanistyczna zespołu
- Opracowanie wniosków i wytycznych konserwatorskich
- Wybór koncepcji rewaloryzacji zespołu (obiektu)
- Wykonanie koncepcji projektu
- Opracowanie końcowe i oddanie pracy

Forma oddania projektu

- CZĘŚĆ OPISOWA:

- Opis badań i wyników
- Wnioski i wytyczne konserwatorskie, opis wybranej metody konserwatorskiej
- Założenia i schematy funkcjonalno-przestrzenne
- Bibliografia

- INWENTARYZACJA ARCHITEKTONICZNA OBIEKTU

- PROJEKT: -

- sytuacja 1:500
- rzuty , charakterystyczne przekroje (2), elewacje 1:100 (oznaczenie elementów zachowanych, wyburzeń i dobudowanych)
- wizualizacje, perspektywy

8. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

#### **Moduł M1:**

Ocena końcowa jest oceną z Egzaminu Końcowego przeprowadzonego w formie pisemnej

### **Moduły obieralne Mo:**

Ocena końcowa jest oceną średnią z następujących składowych:

- przeglądy przejściowe (P1 25%, P2 25%), ocena końcowa z projektu i prezentacji (Pk 50%)
- pod warunkiem obecności na zajęciach (max dwie nieobecności są dopuszczalne)

#### **9. Sposób i tryb uzupełniania zaległości powstałych wskutek:**

- nieobecności studenta na zajęciach,
- różnic w programach studiów osób przenoszących się z innego kierunku studiów, z innej uczelni albo wznawiających studia na Politechnice Śląskiej,

Moduł M1 - wg indywidualnych ustaleń z prowadzącym ( w przypadku różnic za zgodą Dziekana)

Moduły obieralne Mo - wg indywidualnych ustaleń z prowadzącym ( w przypadku różnic za zgodą Dziekana)

#### **10. Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć: - Zajęcia raz w tygodniu**

#### **11. Zalecana literatura oraz pomoce naukowe:**

- 1) Bogdanowski J., 1981, Architektura krajobrazu, Kraków
- 2) Cullen G., 1961, Townscape, The Architectural Press, London.
- 3) Małachowicz E., Ochrona dziedzictwa kulturowego, Wrocław 198
- 4) Małachowicz E., Konserwacja i rewaloryzacja architektury w zespołach i krajobrazie, Wrocław
- 5) Pawłowska K., 2001, Idea swojskości miasta, Politechnika Krakowska, Kraków
- 6) Rymaszewski B., Polska ochrona zabytków, Warszawa 2005
- 7) A. Tomaszewski, „Ku nowej filozofii dziedzictwa”, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków, 2012
- 8) Wejchert K., 1974, Elementy kompozycji urbanistycznej, Arkady, Warszawa.
- 9) Żorawski J., 1962, O budowie formy architektonicznej, Arkady, Warszawa.
- 10) 1. Borusiewicz W., Konserwacja zabytków budownictwa murowanego, Arkady, Warszawa 1985
- 11) Dettloff P., Odbudowa i restauracja zabytków architektury w Polsce w latach 1918 – 1939, Kraków 2006
- 12) Frycz J., Restauracja i konserwacja zabytków architektury w Polsce w l. 1795-1918, Warszawa 1975  
Czasopisma:
- 13) Ochrona Zabytków, kwartalnik wyd. od 1948r. przez Min. Kultury, ODZ w Warszawie
- 14) Spotkania z zabytkami, kwartalnik (wcześniej miesięcznik) wyd. od 1976r. przez Min. Kultury i Tow. Opieki nad Zabytkami
- 15) Renowacje i Zabytki, kwartalnik wyd. od 2002r. przez A.I.P. „raport” Kraków.....

#### **12. Opis kompetencji prowadzących zajęcia (np. publikacje, doświadczenie zawodowe, certyfikaty, szkolenia itp. związane z treściami programowymi realizowanymi w ramach zajęć):**

#### **13. Wszyscy prowadzący zajęcia są specjalistami w zakresie konserwacji i adaptacji zabytków. Posiadają duże doświadczenie zawodowe, dydaktyczne oraz znaczną ilość publikacji naukowych**

#### **14. Inne informacje:**

Wszelkie kwestie sporne oraz te, które nie zostały poruszone w niniejszym dokumencie reguluje Regulamin Studiów.